

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-244

2.4.2019

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Kollisjon i forbindelse med innsnevring av veibanen – gjensidig vikeplikt? – bal. § 8 og trafikkreglene § 8 nr. 1.

Det oppsto sammenstøt mellom klager og motpartens lastebil i forbindelse med innsnevring av veibanen. Det forelå ikke felles skademelding i saken, men det var enighet om at det var stillestående kø, og at regler for fletting gjaldt på stedet. Partenes forklaringer om hendelsesforløpet var imidlertid motstridende. Klager hevdet at motparten måtte bære fullt ansvar for uhellet. Ifølge klagers forklaring kjørte motparten på bilen hans flere ganger med vilje mens han selv sto stille i høyre felt i påvente av å kjøre inn i flettefeltet. Klager viste til en vitneforklaring som støttet klagers oppfatning. Motparten opplyste på sin side at han ikke hadde lagt merke til noe sammenstøt, og at han hadde kjørt videre for å levere varer. Selskapet fordelte ansvaret med 50 % på begge parter etter brudd på trafikkreglene § 8 nr. 1 om gjensidig vikeplikt ved fletting. Nemnda kom til at ansvaret måtte deles med 50 % ansvar på hver av partene.

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsfordelingen etter sammenstøt i forbindelse med innsnevring av veibanen, jf. bal. § 8.

Klagers personbil støtte sammen med motpartens lastebil den 20.11.17 ved innsnevring av veibanen. Det er ikke avgitt felles undertegnet skademelding, men det er enighet om at det var stillestående kø, og at regler for fletting gjaldt på stedet. Partenes forklaringer om hendelsesforløpet er for øvrig motstridende. Klager har forklart:

Jeg kommer ned på riksvei X. Rett før stedet der heltrukken linje slutter og flettefeltet begynner, slår jeg blinklyset på for å signalisere at jeg vil inn i flettefilen. Jeg står stille og venter på at noen vil gi meg en luke (...) Jeg ser den aktuelle lastebilen ligge et stykke bak de andre bilene. Dermed er det en luke og jeg oppfatter at lastebilen vil gi meg denne luken til å gradvis komme meg inn i filen (...) Jeg snur meg igjen for å se bakover for å se om jeg kan kjøre lengre inn i filen. Da ser jeg at lastebilen bak plutselig kjører fremover. Han tetter dermed igjen luken. Jeg blir stående stille med bilen, har blinklysene på og venter på neste bil som kan gi meg en luke. Nesten samtidig og plutselig kjenner jeg bilen min bevege seg. Jeg snur meg både til høyre og til venstre men oppfatter ikke hva denne bevegelsen i bilen min kan være siden bilen min står stille (...) Så skjer det igjen, bilen min rykker til flere ganger og jeg hører så at lastebilen, som nå har kommet opp på siden av bilen min tuter. Først da oppfatter jeg situasjonen og blir livredd. Jeg prøver å dreie bilen min mot høyre for å komme meg vekk fra lastebilen som har kjørt i meg flere ganger (...) Det er min oppfatning at lastebilen har kjørt på meg med vilje, tutet og gitt uttrykk for aggresjon selv om jeg står stille og nå kjører videre. Da bestemmer jeg meg for å kjøre etter vedkommende.

Motparten har forklart:

Var på vei til A (riksvei X) for å levere varer. På stedet der uhellet skal ha skjedd var det tett trafikk med mange kjøretøy fra F. Synes det var et litt uvanlig kjøremønster på stedet hvor biler som kom fra F kjørte som de hadde forkjørsrett. Tok derfor noen bilder som kanskje kan vise situasjonen på stedet. Ble presset mot feltet som går til S, da her ikke var mer å gå på, varslet jeg med horn at jeg ikke hadde til hensikt å slippe inn

flere. Fulgte køen videre mot A i en hastighet på 5-10 km/t. Da jeg kom frem til J rygget jeg inn til varelevering og begynte å kjøre inn varer. Etter en tid kom en mann inn på lageret, han var ganske hissig og beskyldte meg for å ha kjørt på bilen til hans kone og stukket av. Jeg stilte meg uforstående til dette.

Fører av bil nummer to bak klager meldte seg som vitne i saken. Av vitnets opplysninger fremkom at han befant seg 25-30 meter bak klager da uhellet oppsto, og at han hadde god oversikt over situasjonen. Av vitnets forklaring hitsettes:

Ca. kl. 1620 mandag ettermiddag ble jeg øyevitne til en påkjørsel ved flettefelt på vei X rett før L i retning S (...) Idet fører av en personbil skal flette inn foran en lastebil, legger lastebilen seg helt tett oppi bilen foran. Dette gjør at det ikke er plass for personbilen å flette inn foran, og hun må da stoppe nesten helt opp. Da gjør lastebilen en manøver, ved å svinge mot høyre og kjører inn i personbilen. Jeg oppfatter da at personbilen svinger mer mot høyre, for å komme unna, men lastebilen gjentar manøveren ved å kjøre inn i personbilen to-tre ganger til og nærmest skyver den foran seg. Ut fra det jeg kunne vurdere er manøveren fra sjåføren til lastebilen helt bevisst, og han kjører på personbilen med viten og vilje. Flere ganger. Lastebilen passerer til slutt personbilen, og kjører så videre gjennom tunellen og videre mot J der lastebilen kjører av mot butikken der.

Selskapene fordelte ansvaret med 50 % på hver av partene under henvisning til brudd på trafikkreglene § 8 nr. 1 om gjensidig vikeplikt ved fletting.

Klager anfører at motparten må bære fullt ansvar for uhellet. Motparten overholdt ikke gjensidig vikeplikt på stedet. Motparten stakk fra ulykkesstedet og har derfor brutt veitrafikklovens § 12 om "plikter ved trafikkuhell". Vitneforklaringen bekrefter klagers oppfatning om at motparten kjørte inn i bilen hans flere ganger med vilje. Motparten har forholdt seg passiv og en slik oppførsel skal ikke komme han til gode. Saken er godt belyst av vitnebeskrivelser samt politilogg som bekrefter klagers forklaring til politiet. Selskapet har ikke krevd takst av klagers skade, noe som ville vært naturlig om selskapet hadde gjort en reell vurdering av hendelsen. Skaden på klagers bil er forenelig med at motparten lå bak og at han dreide bilen sin mot høyre med den hensikt i å treffe klagers bil. Motpartens uaktsomhet i det aktuelle tilfellet tilsier at han må tillegges fullt ansvar.

Selskapet anfører at ansvaret må deles og viser til at partene er enig om at det var saktegående kø på stedet, og at regler for fletting gjaldt der uhellet skal ha inntruffet. Partenes forklaringer er for øvrig motstridende og motparten er ikke enig i at han kjørte på klagers bil med vilje. Han merket ikke påkjørselen og kjørte videre til J for å levere varer. Selv om vitnet oppfattet det slik at motpart kjørte på klagers bil med vilje, er ikke denne observasjonen tilstrekkelig for å sannsynliggjøre at dette var motpartens hensikt. Skaden på klagers bil var liten, og det er mulig at den oppsto uten at motparten registrerte hendelsen. Vitneuttalelsen om at klagers bil ble rammet flere ganger av en lastebil stemmer ikke overens med klagers beskrivelse av skadeomfanget. Begge parter hadde gjensidig plikt til å tilpasse seg trafikken. Det foreligger ikke tilstrekkelig dokumentasjon for å bevise uaktsomhet for motparten. Etter dette bør ansvaret deles likt mellom partene etter brudd på trafikkreglenes § 8 nr. 1.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets skylddeling etter sammenstøt er korrekt.

Utgangspunktet i bal. § 8 første ledd er at hver part bærer sin egen skade, med mindre skaden skyldes uaktsomhet fra den andre parten (a), teknisk svikt ved motpartens kjøretøy (b) eller at motpartens kjøretøy ikke ble kjørt i henhold til trafikkreglene (c). Er det slike forhold på begge sider, skal ansvaret deles, jf. bal. § 8 andre ledd.

Sammenstøtet skjedde ved innsnevring av veibanen. I slike tilfeller gjelder gjensidig vikeplikt etter trafikkreglenes § 8 nr. 1. I utgangspunktet har derfor begge parter brutt vikeplikten, og ansvaret skal deles etter bal. § 8 andre ledd. Klager anfører at motparten kjørte på ham med vilje. Dette er

avvist av motparten, som har forklart at han ikke la merke til sammenstøtet. Klagers anførsel støttes av vitnet, men de fremlagte dokumenter gir ikke grunnlag for et slikt faktum. Skaden på klagers bil tilsier at motparten traff klager i forbindelse med flettingen, men omfanget av skaden er ikke forenelig med gjentatte forsettlige påkjørsler fra en lastebil med skadehensikt. Skaden er tvert om så begrenset at påkjørselen kan ha oppstått uten at motparten la merke til den. Nemnda peker for øvrig på at motpartens kjøretøy var en lastebil med stor blindsoner, bremselengde og tid. I tidligere praksis er det lagt til grunn at disse momentene normalt taler for at personbilen er nærmest til å vike i en flettesituasjon. Nemnda mener det ikke er dokumentert forhold hos motparten som tilsier at han skal bære en større del av ansvaret. I så fall må ansvaret deles med 50 % på hver side, jf. bal. § 8 andre ledd.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).